

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: 2Sas/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0925100054
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Raganová
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2025:0925100054.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach, sudkyňou JUDr. Janou Raganovou, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: ul. C. D. XXX/XX, XXX XX E., právne zastúpený: advokátom: JUDr. Miroslavom Berešom, AK, ul. Kukučínova 184/1, 075 01 Trebišov, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom: Zádielska 2, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností Košice, 043 32 Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US6/SSVRODPPKPC1/SOC/2024/15294 zo dňa 26.11.2024, takto

rozhodol:

- Žalobu z a m i e t a.
- Účastníkom konania n e p r i z n á v a právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I.
Priebeh administratívneho konania

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov rozhodnutím zo dňa 28.08.2020 č.: TV1/OOPnKŤZPaPČ/SOC/2020/34076-35 priznal žalobcovi peňažný príspevok na opatrovanie maloletej A. B., F.: XX.XX.XXXX, bytom: C. XXX/XX, XXX XX E. vo výške 576,74 eur mesačne, ktorá bola uznaná za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Podkladom pre rozhodnutie bol komplexný posudok zo dňa 19.03.2020, v zmysle ktorého je miera funkčnej poruchy vo výške 50% a v ktorom boli posúdené sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia. Podľa bodového hodnotenia na určenie stupňa odkázanosti na inú osobu pri jednotlivých činnostiach dosiahla maloletá podľa Barthalovej index stupeň VI s počtom bodov 0 a kompenzovanie tohto stupňa odkázanosti bolo navrhnuté peňažným príspevkom na opatrovanie.

2. Výpočtovým listom úradu zo dňa 12.07.2024 bola suma peňažného príspevku na opatrovanie upravená na sumu 715,50 eur s nárokom na vypočítanú sumu za obdobie od 07.2024 do 06.2025.

3. Dňa 17.07.2024 bol na základe žiadosti maloletej A. B., v zastúpení otcom, o priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu – na kúpu osobného motorového vozidla bez automatickej prevodovky, na kompenzáciu zvýšených výdavkov v súvislosti s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, obuvy a bytového zariadenia a na kompenzáciu výdavkov so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla – vypracovaný komplexný posudok č. TV1/OOPnKŤZPaPČ/PČ/SOC/2024/43149-12, podľa ktorého sa maloletá považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím so stanovenou mierou funkčnej poruchy vo výške 50%, ale sociálne dôsledky nebolo navrhnuté kompenzovať peňažným

príspevkom na opatrovanie. Pri tomto komplexnom posudku išlo o ďalšie posúdenie zdravotného stavu. Odkázanosť posudzovanej na pomoc inej fyzickej osoby dosahuje III. stupeň.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trebišov, odbor sociálnych vecí a rodiny na základe tohto posudku rozhodnutím č. TV1/OPPNKŤZPaPČ/SOC/2024/19234-52 zo dňa 01.08.2024 s účinnosťou od 01.08.2024 odňal peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vo výške 715,50 eur mesačne a jeho výplatu od 01.08.2024 zastavil.

5. Z komplexného posudku TV1/ OPPnKŤZPaPČ/PČ/SOC/2024/43149-12 zo dňa 17.07.2024 vyplýva, že v súčasnosti je ochorenie epilepsie dobre kompenzované liekmi, na základe čoho je počet epileptických záchvatov znížený, výskyt je len sporadický. Posudzovaná, tak ďalej nie je odkázaná na celodennú starostlivosť inou fyzickou osobou. V bežných životných a samoobslužných úkonoch je sebestačná ako každé iné dieťa jej veku, potrebná pomoc je zabezpečovaná rodičmi v rámci rodinných vzťahov a povinností. Pri predchádzajúcom posúdení v komplexnom posudku vydanom pod č. TVI/ OPPnKŤZPaPČ/ SOC/2020/34179 č.z. 2020/98649 zo dňa 19.03.2020 bola posudzovaná odkázaná na dohľad a opatrovanie inou fyzickou osobou vzhľadom na frekvenciu záchvatov pri epilepsii s generalizáciou.

6. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie v lehote stanovenej zákonom, v ktorom poukazuje na nepriaznivý zdravotný stav posudzovanej a na problémy s tým súvisiace a k odvolaniu boli doložené lekárske nálezy.

7. Žalovaný rozhodnutím č. UPS/US6/SSVRODPPKPC1/SOC/2024/15294 zo dňa 26.11.2024 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“ alebo „preskúmané rozhodnutie“) zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie podľa § 14 ods. 4, § 40 ods. 1, § 45 ods. 3 a § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu“).

8. V odôvodnení tohto svojho rozhodnutia uviedol, že posudzovaná navštevuje Špeciálnu základnú školu v G., býva v dome v spoločnej domácnosti s rodičmi a šiestimi súrodencami. Lieči sa pre epilepsiu, v čase záchvatov je fyzicky indisponovaná, nevládze, závrat trvá cca 10 minút, po jeho pominutí posudzovaná potrebuje spánok. Pohybuje sa samostatne, bez potreby používania kompenzačných pomôcok. Zrak si posudzovaná koriguje dioptrickými okuliarmi, funkciu sluchu nemá narušenú. Verbálny prejav je zachovaný. Ďalej uviedol, že posudzovaná potrebuje pomoc pri väčšine úkonov stravovania a pitného režimu (úprava jedla pred konzumáciou, rozdelenie potravy na menšie kúsky, zistenie záručnej doby z obalov potravín a nápojov) a dodržiavania liečebného režimu (pokyny ošetrojúceho lekára, rozoznanie správneho lieku, dávkovanie liekov) a pri niektorých úkonoch osobnej hygieny (česanie a úprava vlasov, čistenie a strihanie nechtov na rukách a nohách), obliekania a vyzliekania (výber a farebné zladenie oblečenia, rozpoznanie čistoty odevov) a orientácie v prostredí (orientácia v neznámom prostredí a v cestnej premávke, orientácia v čase). Dohľad inej fyzickej osoby vyžaduje pri úkonoch stravovania a pitného režimu, orientácie v prostredí a dodržiavania liečebného režimu. Je v dispenzárnej starostlivosti neurológa a psychológa.

9. Posudkový lekár ústredia po preskúmaní zdravotnej dokumentácie vedenej na úrade, vrátane lekárskeho nálezu doloženého k odvolaniu, vydal dňa 15.11.2024 lekársky posudok číslo: UPS/US6/SSVRODPPKPC2/SOC/2024/15374. Následne ústredie dňa 22.11.2024 vydalo komplexný posudok číslo: UPS/US6/SSVRODPPKPC2/SOC/2024/15374, podľa ktorého miera funkčnej poruchy posudzovanej je 50% podľa časti V.6.A.c) prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu pre záchvatové poruchy - epilepsiu (závažnosť postihnutia podľa frekvencie záchvatov a prítomnosti straty vedomia) - ťažkú poruchu - GM s pauzami týždňov alebo PM s pauzami dní. Miera funkčnej poruchy bola stanovená na dolnej hranici percentuálneho rozpätia 50%-80%, vzhľadom na zmiernenie epileptickej aktivity po úprave liečby, EEG záznam je bez epileptickej aktivity, encefalopatický. Posudzovaná sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, je odkázaná na sprievodcu a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu bol stanovený na november 2029. Lieči sa aj pre mentálnu retardáciu - ľahkú mentálnu retardáciu - horné pásmo 1Q 64- 69 (verbálne schopnosti na nižšej úrovni, verbálna kapacita zaostáva za fyzickým vekom, reč je dyslalická, málo zrozumiteľná, správanie je viac utiahnuté na nižšom vývinovom stupni, ako je fyzický vek posudzovanej, bez prejavov

instability a impulzivitu, prítomné sú známky negativizmu a vzdorovitosti) s mierou funkčnej poruchy 30% podľa časti IV.3.a). prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu.

10. Žalovaný ďalej uviedol, že posudkový lekár ústredia v lekárskom posudku skonštatoval, že pri posudzovaní odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách posudzovaná dosiahla 80 bodov, preto jej stupeň odkázanosti je III. V zmysle ustanovenia § 14 ods. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu nie je odkázaná na opatrovanie. Posudzovaná potrebuje pomoc pri niektorých úkonoch sebaobsluhy, nie je odkázaná na permanentný dohľad nad rámec riadnej rodičovskej starostlivosti. Uzavrel, že odňatie peňažného príspevku na opatrovanie úradom bolo opodstatnené. Na základe vyššie uvedených skutočností, doposiaľ poskytovaná forma peňažného príspevku na opatrovanie sa už v komplexnom posudku naďalej nenavrhuje.

11. Žalovaný ďalej poukázal na to, že lekársku posudkovú činnosť na účely zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu vykonáva posudkový lekár, ktorý získal odbornú spôsobilosť na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializovanom odbore posudkové lekárstvo alebo odbornú spôsobilosť na výkon certifikovaných pracovných činností v certifikovanej pracovnej činnosti posudkové lekárstvo. Posudkový lekár v prvostupňovom, resp. v druhostupňovom správnom konaní je kompetentný v odbore posúdiť zdravotný stav a odkázanosť posudzovanej fyzickej osoby na požadovanú formu kompenzácie, a to na základe doložených lekárskeho správ dokumentujúcich objektívne zistenia odborných lekárov. Lekárske nálezy, ktoré je podľa zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu povinný doložiť každý účastník konania k žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku, sa stávajú dôkazmi o jeho zdravotnom stave. Len posudkový lekár má odborné kvalifikačné predpoklady pre posúdenie obsahového významu lekárskeho správ. Žalovaný uviedol, že po individuálnom posúdení odkázanosti posudzovanej na pomoc inej fyzickej osoby nie je možné sociálne dôsledky vyplývajúce z jej ťažkého zdravotného postihnutia kompenzovať požadovanou formou peňažného príspevku na opatrovanie. Posudkový lekár ústredia na základe predložených odborných lekárskeho správ stanovil u posudzovanej stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby III., a teda vyplýva, že posudzovaná v priebehu dňa je síce odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, avšak len v rozsahu 4-6 hodín.

II.

Správna žaloba

12. Včas podanou správnu žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné, a to z dôvodu, že zistenie skutkového stavu žalovaným bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci podľa § 191 ods. 1 písm. e) SSP.

13. Žalobca v správnej žalobe uviedol, že komplexný posudok bol predčasný, nespĺňal podmienku úplnosti a nebol spôsobilý byť podkladom na spravodlivé rozhodnutie a taktiež nie je správny záver v posudku, že jej zdravotný stav sa zlepšil oproti roku 2020, kedy bola kompletne posúdená. Žalobca je presvedčený, že stupeň odkázanosti na fyzickú opateru naďalej dosahuje úroveň IV., lebo v jej zdravotnom stave sa nič nezmenilo. Naďalej má časté, aj viackrát v týždni nepredvídateľné epileptické záchvaty, upadá do bezvedomia. Žalobca považuje posúdenie lekárskeho správ za zľahčované a nerozumie záveru posudkového lekára, že posudzovaná je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, ale len v rozsahu 4 až 6 hodín.

14. Žalobca má za to, že správne orgány rozhodli nezákonne a v rozpore so skutkovým stavom a skutočnou situáciou, ktoré vyplývajú z lekárskeho správ o zdravotnom stave opatrovanej. Poukázal na vyšetrenie dcéry na neurologickej ambulancii u C. H. v C. dňa 23.09.2024, ktorý preukazuje, že dcéra má encefalopatiu, mentálnu retardáciu ťažkého stupňa s anxiétou, infantilným správaním, dysfáziou, idiopatickou fokálnou epilepsiou a lekárka mu vysvetlila, že jej stav sa nezlepšil ani v epileptických záchvatoch, kde je dcéra rezistentná na liečbu. Zároveň ošetrojúca lekárka konštatuje, že dcéra nie je schopná samostatných aktivít, vyžaduje pomoc a celodenné usmernenie dospelou osobou a odporúča opatrovateľskú starostlivosť. Naproti tomu Lekársky posudok ústredia zo dňa 15.11.2024 nepochopiteľne konštatuje zmiernenie epileptickej aktivity po úprave liečby, EEG záznam je encefalopatický bez

epileptickej aktivity. Taktiež, nerozumie záveru, že dcéra je odkázaná na pomoc, ale len v rozsahu 4 až 6 hodín.

15. Zároveň v správnej žalobe rozporoval aj konkrétne položky hodnotenia jej odkázanosti, ktoré ustálil posudkový lekár podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách na počet bodov 80, položka 1 – stravovanie počet bodov 0 súhlasil s hodnotením, položka 2 - a 3 vyprázdňovanie – počet bodov 10 nesúhlasil – je podľa neho odkázaná na jeho pomoc, a preto má byť hodnotenie 0 bodov, položka 4 – osobná hygiena 5 bodov je nesprávna podľa žalobcu, nakoľko je odkázaná na jeho pomoc a patrí jej hodnotenie 0, položka 5 – celkový kúpeľ – počet bodov 10, avšak nakoľko je odkázaná úplne na jeho pomoc, patrí jej počet bodov 0, položka 6 – obliekanie a vyzliekanie – nesúhlasí s hodnotením 5 bodov, nakoľko sama si nedokáže vybrať oblečenie a ani sa obliecť a vyzliecť, a preto jej patrí 0 bodov, položka 7 – zmeny polohy, sedenie a státie – nesúhlasí s hodnotením 10 bodov, lebo je minimálne pri dvoch úkonoch odkázaná na neho, a preto jej patrí 5 bodov, položka 8 – pohyb po schodoch – nesúhlasí s hodnotením 10 bodov, lebo dcéra nie je schopná pohybu po schodoch samostatne už aj z dôvodu úzkosti, a preto potrebuje pri pohybe po schodoch posmeľovanie inej osoby, a preto jej patrí počet dosiahnutých bodov 5, položka 9 – pohyb po rovine – neprislúcha jej 10 bodov, lebo pri dvoch úkonoch, a to udržanie požadovaného smeru chôdze a chôdza okolo prekážok alebo cez prekážky, je na neho odkázaná a patrí jej 5 bodov, položka 10 – orientácia v prostredí – nesúhlasí s hodnotením 5 bodov, nakoľko má obrovský problém orientovať sa na dvore, ako aj v rodinnom dome, teda v známom prostredí, nie to ešte v cudzom prostredí, a preto jej patrí 0 bodov, položka 11 – dodržiavanie liečebného režimu – tu súhlasí s hodnotením 0 bodov a položka 12 – potreba dohľadu – nesúhlasí s hodnotením 5 bodov, lebo je dcéra odkázaná na väčšinu činností pri položkách 1 až 11, a preto jej patrí 0 bodov. Spolu podľa žalobcu 15 bodov, čo ju zaraďuje do najvyššieho stupňa odkázanosti, a to do stupňa IV.

16. Komplexné lekárske posudky posudkových lekárov úradu práce na prvom aj druhom stupni nezohľadnili v plnej miere lekárske správy odborných, ošetrovúcich lekárov a tieto posudky posúdili nesprávne a príliš formalisticky, lebo nemali výsledky aktuálnych vyšetrení. Zdravotný stav posudzovanej sa nezlepšil, čiže zistenie skutkového stavu správnymi orgánmi nebolo správne a bolo nedostačujúce pre riadne posúdenie veci. Na základe uvedeného žalobca žiada zrušiť druhostupňové rozhodnutie a zároveň zrušiť prvostupňové rozhodnutie.

17. K správnej žalobe žalobca priložil lekársku správu C. H. z neurologickej ambulancie v C. zo dňa 23.09.2021, zo dňa 12.11.2024, ako aj lekársku správu C. I. J. z psychologickej ambulancie v B. zo dňa 03.09.2024.

III.

Vyjadrenie žalovaného

18. K správnej žalobe sa písomným podaním zo dňa 26.03.2025 vyjadril žalovaný. Poukázal na to, že posúdenie splnenia hmotnoprávných podmienok pre rozhodnutie o peňažnom príspevku na opatrovanie je predovšetkým odbornou medicínskou otázkou, a nejde o formálne právne posúdenie, ale o vysokošpecializované odborné posúdenie zdravotného stavu. Keďže maloletá pri hodnotení podľa Barthelovej indexu dosahuje 80 bodov, t.j. III. Stupeň, nespĺňa základnú podmienku odkázanosti. Predmetné posúdenie vykonal posudkový lekár, pričom závery odborných lekárov majú pre posudkového lekára len odporúčací charakter. Vo vyjadrení žalovaný k námietke žalobcu o neúplnom zistení skutkového stavu uviedol, že vychádzal z lekárskeho nálezov, ktoré boli žalobcom predložené v rámci prvostupňového a následne aj v rámci druhostupňového správneho konania. Žalobca taktiež namietal, že žalovaný osobne neposúdil zdravotný stav posudzovanej a z tohto dôvodu je rozhodnutie žalovaného nezákonné a v rozpore so skutkovým stavom a skutočnou situáciou. V tomto smere posudkový lekár správneho orgánu zhodnotil jednotlivé druhy odkázanosti na základe aktuálnych lekárskeho nálezov opisujúcich súčasný zdravotný stav posudzovanej osoby. Tieto nálezy sú od odborných lekárov, ktorých si posudzovaná osoba vyberá sama v rámci slobodnej voľby lekára a ktorí posudzovanú osobu už fyzicky vyšetřili. Preto nie je nutné vykonať opätovné vyšetřenie posudzovanej osoby posudkovým lekárom alebo konzultovať už vydaný lekársky nález, pri posudzovaní zdravotného stavu sú rozhodujúce odborné nálezy doložené účastníkom konania, v prípade potreby si posudkový lekár vyžiada ďalšie odborné nálezy. V tejto súvislosti žalovaný dáva do pozornosti ustanovenie § 34 ods. 3 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“),

podľa ktorého „účastník konania je povinný navrhnuť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe“, preto správne orgánu nemožno vytýkať ako chybu konania, ak neprihliadol na skutočnosti, ktoré mohol uviesť len účastník konania a nevedel tak pred prvostupňovým správne orgánom, ako aj včas v odvolacom konaní. Podľa § 135 ods. 1 zák. č. 162/2015 Správneho súdneho poriadku na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy. Lekárske nálezy, ktoré je podľa tohto zákona každý účastník konania povinný doložiť k žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku, sa stávajú dôkazmi o zdravotnom stave posudzovanej osoby. Pričom žalovaný má za to, že žalobca mal dostatočný priestor na to, aby v rámci druhostupňového správneho konania zabezpečil cit.: „záverečné hodnotiace lekárske vyšetrenie“ posudzovanej, ako to uviedol v odvolaní zo dňa 19.08.2024, ako aj v správnej žalobe, keďže posudzovaná bola, podľa jeho tvrdenia, hospitalizovaná s dobou liečenia cca 10 dní (pričom žalobca toto tvrdenie nepreukázal lekárske potvrdením, resp. prepúšťacou lekárske správy z hospitalizácie) a lekárske posudok žalovaného bol vydaný dňa 15.11.2024, t.j. o takmer 3 mesiace neskôr, preto nebol daný dôvod na prerušenie správneho konania žalovaným podľa § 29 ods. 2 Správneho poriadku.

19. V tejto súvislosti žalovaný tiež uvádza, že v zmysle § 11 ods. 9 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu môže posudkový lekár predvolať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu, ak má pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu, odborného lekárskeho nálezu lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore alebo z elektronických zdravotných záznamov v elektronickej zdravotnej knižke fyzickej osoby alebo je potrebné overiť objektivnosť, alebo úplnosť diagnostického záveru. V ostatných prípadoch posudkový lekár vykoná posúdenie bez prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby. Povinnosť pozvať fyzickú osobu na posúdenie jej zdravotného stavu podľa § 11 ods. 10 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu pre posudkového lekára vyplýva len v prípade, že o to táto fyzická osoba písomne požiada alebo požiada podaním žiadosti elektronickými prostriedkami podpísanej zaručeným elektronickým podpisom. V tomto prípade posudkový lekár nemal pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu alebo odborných lekárske náleзов lekárov so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a nebolo potrebné overiť objektivnosť alebo úplnosť diagnostického záveru, pričom sa neuskutočnilo ani osobné posúdenie zdravotného stavu posudzovanej, nakoľko zákonný zástupca posudzovanej o osobné posúdenie zdravotného stavu vyššie uvedeným spôsobom nepožiadala ani v prvostupňovom, ani v druhostupňovom správne konaní. Žalovaný poukázal na to, že ani on, ani správny súd nie je oprávnený prehodnocovať odborné závery posudkového lekára žalovaného. Vzhľadom k tomu, že posudzovaná nespĺňala zákonom stanovenú podmienku pre priznanie peňažného príspevku na opatrovanie podľa § 14 ods. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu v spojení s § 39 ods. 1 a § 40 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, nebolo možné naďalej navrhnuť peňažný príspevok na jej opatrovanie.

20. S poukazom na vyššie uvedené, žalovaný vo vyjadrení uviedol, že v rámci svojej diskrečnej právomoci vydal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu v súlade s platnými hmotnoprávnymi, ako aj procesnoprávnymi predpismi. Rozhodnutie žalovaného nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, pričom diskrečná právomoc správneho orgánu predstavuje ponechanie možnosti žalovanému v týchto intenciách formulovať svoje závery autonómne. Skutkové okolnosti, z ktorých pri voľnej úvahe žalovaný vychádzal, boli zistené správne procesným postupom, rozhodnutie žalovaného bolo z hľadiska aplikovanej právnej úpravy vecne správne a zákonne a z hľadiska hodnotenia dôkazov úplné, a preto žalovaný navrhuje, aby súd predmetnú žalobu podľa § 190 v spojení s § 199 ods. 3 SSP ako nedôvodnú zamietol.

21. Žalovaný k tomuto vyjadreniu pripojil Stanovisko Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŽP a posudkových činností Košice zo dňa 21.03.2023, ktoré vypracovala posudková lekárka C. H. I.. V ňom poukázala na hodnotenie stupňa odkázanosti druhostupňovým posudkovým lekárom. Poukázala aj na to, že bola hodnotená odkázanosť posudzovanej maloletej na prevádzku a kúpu osobného motorového vozidla. Vzhľadom na neprítomnosť postihnutia pohybového aparátu jej nebola uznaná odkázanosť na individuálnu prepravu motorovým vozidlom. Taktiež jej nebola uznaná odkázanosť na kompenzáciu zvýšených výdavkov so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla podľa § 14 ods. 11 písm. b) zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, nakoľko nie je zaradená do chronického dialyzačného programu alebo transplantáčného programu, neposkytuje sa jej akútna onkologická

liečba ani udržiavacia liečba pri hematoonkologickom ochorení. Poukázala taktiež na to, že stav maloletej zhodnotila na základe priložených lekárskeho nálezu a uzavrela ho ako stabilizovanú, zlepšenú oproti minulosti pri dokladovanej neprítomnosti epileptickej aktivity na EEG zázname v LN neurologičky z 23.09.2024. Taktiež uviedla, že lekárskeho posudok bol vypracovaný na základe priložených lekárskeho nálezu, vrátane nálezu neurologičky, psychologičky a klinickej psychologičky priložených k odvolaniu a po zhodnotení Dotazníka na účely spôsobu posudzovania odkázanosti fyzickej osoby na pomoci inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach, ktorý bol vypracovaný na základe osobného rozhovoru so žalobcom v prítomnosti posudzovanej maloletej dňa 10.10.2024. Pokiaľ žaloba tvrdí, že neregistruje zmiernenie epileptickej aktivity po úprave liečby, poukázala na nález neurologičky priloženom k odvolaniu zo dňa 23.09.2024, kde je v závere uvedené, že: „zvýšenie dávky AE terapie prechodne zlepšilo priebeh a znížilo frekvenciu paroxysmálnych prejavov. Nedodržanie antiepileptického režimu spočívajúce v popoludňajšom spánku provokuje manifestáciu epi paroxysmov pri prebúdzaní.“ Maloletá mala diagnostikovanú epilepsiu v roku veku a je nastavená na dvojkombináciu liekov. Oproti ranému detskému veku pri upravenej a nastavenej liečbe možno konštatovať stabilizáciu epilepsie. Súčasne jej však posudková lekárka uznala ťažkú formu epilepsie s miernou funkčnej poruchy 50%, a tým aj ponechala maloletej status ťažko zdravotne postihutej osoby. Uviedla, že požiadať o kompenzačný príspevok u osoby ťažko zdravotne postihutej je možné kedykoľvek po zmene klinického stavu posudzovanej fyzickej osoby, aj s odstupom času po prípadnom nevyhovení žiadosti.

IV.

Replika

22. V replike doručenej súdu dňa 06.05.2025 žalobca zotrval na svojich žalobných dôvodoch. Ďalej vo svojom podaní uviedol, že nerozumie z akých dôvodov bol zmenený predchádzajúci Komplexný posudok, podľa ktorého posudzovaná dosiahla podľa Bartholovej indexu stupeň odkázanosti VI. s počtom bodov 0 a následne aktualizovaným Komplexným posudkom zo dňa 22.11.2024 dosiahla 80 bodov a jej stupeň odkázanosti je III. Tieto aktualizované Komplexné zhodnotenia považuje za nepresvedčivé a nedostatočne odôvodnené. Žalobca v replike opätovne poukázal na jednotlivé položky: Prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a vyslovil, že má za to, že závery posudkového lekára sú v závere rozporné. Žalobca nesúhlasí so záverečným stanoviskom žalovaného, že posudzovaná osoba nespĺňa zákonom stanovenú podmienku pre navrhnutie peňažného príspevku na opatrovanie a že naďalej nespĺňa hmotnoprávne podmienky pre poskytovanie predmetného peňažného príspevku, považuje ho za nepresvedčivé a nedostatočne odôvodnené. Požiadal o nariadenie pojednávania. Zároveň k tejto replike priložil lekársku správu zo dňa 12.02.2025 vystavenú lekárkou – C. H. C., neurologická ambulancia C., z ktorého poukazuje na stanovené diagnózy u maloletej.

V.

Duplika

23. Replika bola žalovanému doručená dňa 12.05.2025, žalovaný na ňu reagoval duplikou doručenu súdu dňa 09.06.2025. Žalovaný v duplike uviedol, že novodoložený lekárskeho nález (z neurologickej ambulancie zo dňa 12.02.2025), ktorý nebol a ani nemohol byť predmetom posúdenia v danom konaní nie je relevantný pre posúdenie odkázanosti na predmetnú kompenzáciu. Žalovaný zotrval na svojom pôvodnom vyjadrení k žalobe zo dňa 26.03.2025.

24. Duplika žalovaného bola žalobcovi doručená na vedomie dňa 27.06.2025. Žalobca na ňu reagoval podaním zo dňa 03.07.2025, kde zopakoval, že zdravotný stav opatrovanej dcéry sa nezmenil a trvá na doterajších tvrdeniach. K tomuto vyjadreniu priložil lekársku správu zo dňa 17.06.2025.

VI.

Konanie na správnom súde

25. Dňa 01.06.2023 nadobudol účinnosť zákon č. 151/2022 Z.z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý dňom svojej účinnosti zriadil Správny súd v Košiciach. Účinnosťou zákona výkon súdnictva prešiel od 01.06.2023 z Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Prešove

na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 01.06.2023 daná právomoc správnych súdov.

26. Správny súd konajúc v súlade s ustanoveniami zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj SSP) v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach podľa § 199 a nasl. SSP, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutia správnych orgánov, ako aj priebeh administratívneho konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu a vo veci rozhodol rozsudkom na pojednávaní konanom dňa 13.11.2025, kde dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, preto ju zamietol a účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

27. Žalobca na pojednávaní zotrval na podanej žalobe a žalobných dôvodoch, nesúhlasil s posúdeným skutkovým stavom ani so závermi komplexného posudku. Opätovne, tak ako v žalobe uviedol, s ktorými položkami hodnotenia nesúhlasí a prečo. Zástupkyňa žalovaného taktiež zotrvala na všetkých svojich doterajších vyjadreniach. Poukázala na to, že jedine posudkový lekár príslušného správneho orgánu či už prvostupňového alebo druhostupňového je oprávnený posúdiť zdravotný stav. Posudkový lekár žalovaného tieto lekárske nálezy spolu so sociálnym prieskumom zhodnotil a skonštatoval tretí stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, čo je vlastne v značnej diskrepancii so zákonnými podmienkami, kedy by musela dosahovať piaty alebo šiesty stupeň odkázanosti. Posudkový lekár žalovaného v Barthelovej indexe aj uviedol činnosti, pri ktorých je posudzovaná odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a zohľadnil to aj tým bodovým hodnotením, kedy znižoval počet bodov pri jednotlivých úkonoch, ktoré nie je schopná posudzovaná vykonať samostatne a samozrejme, poukazuje žalovaný aj na to, že je to maloletá fyzická osoba, ktorej je poskytovaná rodičovská starostlivosť, takže v porovnaní s inou zdravou fyzickou osobou rovnakého veku pohlavia takisto musí byť tá rodičovská starostlivosť poskytovaná, aj napriek tomu zdravotnému hendikepu. K hodnoteniu jednotlivých položiek Barthelovej indexu zo strany žalovaného zástupkyňa žalobcu uviedla, že ide o subjektívny pohľad účastníka konania, ktorý je rodičom posudzovanej osoby, má k nej citové väzby, ináč vníma svoje dieťa. Na druhej strane sú objektívne lekárske nálezy, z ktorých posudkový lekár pri hodnotení vychádzal, ktoré v podstate nepreukazujú tie tvrdenia tak, ako to uvádza žalobca.

VII.

Relevantná právna úprava

28. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len SSP), v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

29. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

30. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

31. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie sociálnej poisťovne.

32. Podľa § 190 SSP, ak správny súd po preskúmaní rozhodnutia alebo opatrenia žalovaného dospeje k záveru, že žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

33. Podľa § 203 ods. 2 SSP, pri správnej žalobe fyzickej osoby nie je správny súd viazaný žalobnými bodmi.

34. Podľa § 14 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu“), fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na opatrovanie, ak stupeň jej odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby je V alebo VI podľa osobitného predpisu.

35. Podľa § 14 ods. 2 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, pri posudzovaní odkázanosti nepľnoletej fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej nepľnoletej fyzickej osobe rovnakého veku.

36. Podľa § 40 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, ak fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na opatrovanie, alebo fyzickú osobu podľa § 14 ods. 5, osobne opatruje fyzická osoba uvedená v odsekoch 4 a 5, možno fyzickej osobe, ktorá opatruje, poskytnúť peňažný príspevok na opatrovanie.

37. Podľa § 45 ods. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška sa zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti v priebehu kalendárneho mesiaca a za časť mesiaca patrí opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške, vyplatí sa opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške za celý kalendárny mesiac.

38. Podľa § 55 ods. 6 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

VIII.

Právny názor správneho súdu

39. Predmetom súdneho prieskumu bolo rozhodnutie žalovaného, ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, ktorým bol odňatý príspevok na opatrovanie. Prvostupňový správny orgán rozhodol, že posudzovaná osoba, ktorú žalobca opatroval (dcéra), je síce osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50%, ale nedosahovala príslušný stupeň odkázanosti podľa Barthelovo indexu v zmysle prílohy č. 3 k zákonu o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Posudzovaná osoba, na ktorú žiadal žalobca príspevok, dosahovala iba III. stupeň odkázanosti s počtom bodov 80. Nesporným teda bolo to, že maloletá je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 50%, sporným v tomto konaní ostalo to, či je maloletá odkázaná na opatrovanie, čo je podmienkou priznania tohto príspevku (§ 40 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu).

40. Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa SSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi, ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenia správneho orgánu sú takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

41. Správny súd preskúmal v medziach podanej žaloby žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci konania skúmal aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a tiež konanie, ktoré mu predchádzalo najmä z pohľadu, či sa správny orgán druhého stupňa - žalovaný vysporiadal so všetkými námietkami žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu

či správne posúdila zákonnosť a správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia. Po oboznámení sa s obsahom pripojených administratívnych spisov dospel súd k záveru, že rozhodnutie žalovaného je zákonné a žaloba žalobcu je nedôvodná, a preto správnu žalobu podľa § 190 SSP zamietol.

42. Správny súd úvodom uvádza, že ustanovenie § 39 ods. 1 a 2 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, opatrovanie na účely tohto zákona ustanovuje podmienky, za ktorých sa poskytuje pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na opatrovanie podľa § 14 ods. 4 zákona. Účelom opatrovania je zabezpečiť pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych a vzdelávacích aktivít. Posúdenie splnenia hmotnoprávných podmienok pre poskytovanie peňažného príspevku na opatrovanie je upravené v zákone o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, a v prílohe č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu.

43. Súčasne správny súd poukazuje na to, že podľa § 55 ods. 6 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu je podkladom pre rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu komplexný posudok, ktorý sa podľa § 15 ods.1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu vypracúva na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 na základe posudkového záveru zo sociálnej posudkovej činnosti podľa § 13 ods. 9 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Súčasťou lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 sú závery k jednotlivým druhom odkázanosti podľa § 14 ods. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Posudzovanie odkázanosti je však súčasťou sociálnej posudkovej činnosti (§ 13 ods. 1 písm. d) zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu), a preto je súčasťou aj posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu.

44. Správny súd upriamuje pozornosť aj na to, že judikatúra už opakovane vyslovila, že lekárske posudky a logicky z nich vychádzajúce komplexné posudky predstavujú dôležitý dôkaz v správnom konaní, ktorý správny orgán vyhodnocuje z hľadiska úplnosti, presvedčivosti a toho, či sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami (pozri rozsudok 6Ssk/2/2022). Žalovaná aj správny súd tak musia skúmať, či obsah, prípadne odôvodnenia posudkov nie sú v rozpore s obsahom lekárskeho správ alebo niektoré lekárske správy nezohľadňujú, alebo nie sú svojou celkovou skladbou nepreskúmateľné.

45. Súd po preštudovaní administratívneho a súdneho spisu má za preukázané, aj vzhľadom na odvolacie námietky žalobcu, že zdravotný stav posudzovanej bol v odvolacom konaní nanovo prehodnotený. Výsledkom opätovného prehodnotenia bol komplexný posudok zo dňa 17.07.2024 vychádzajúci z lekárskeho posudku posudzovanej zo dňa 15.07.2024. Posudkový lekár žalovaného vychádzal z komplexnej lekárskej dokumentácie predloženej žalobcom ako zákonného zástupcu posudzovanej, na základe ktorej dospel k určeniu miery funkčnej poruchy dcéry žalobcu 50% podľa časti V.6.A.c. prílohy č. 3 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu (t.j. Záchvatové poruchy). Vzhľadom na uvedené sa posudzovaná dcéra žalobcu považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Na základe bodového hodnotenia na účely určenia stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach podľa Barthelovho indexu (ktorého hlavným účelom je stanoviť stupeň nezávislosti od akejkoľvek fyzickej alebo verbálnej pomoci, a to posúdením 12 základných činností: 1. Stravovanie a pitný režim, 2. Vyprázdňovanie močového mechúra, 3. Vyprázdňovanie hrubého čreva, 4. Osobná hygiena, 5. Celkový kúpeľ, 6. Obliekanie a vyzliekanie, 7. Zmena polohy, sedenia a státia, 8. Pohyb po schodoch, 9. Pohyb po rovine, 10. Orientácia v prostredí, 11. Dodržiavanie liečebného režimu, 12. Potreba dohľadu) posudzovaná dosiahla 80 bodov, čo predstavuje odkázanosť stupňa III. (v súlade s Prílohou č. 3 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní [živnostenský zákon] v znení neskorších predpisov). Pri preskúmaní napadnutého Komplexného posudku súd nezistil pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti rozpor so zákonom.

46. Súd tiež ďalej uvádza, že komplexný posudok žalovaného obsahuje náležitosti stanovené v § 15 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, a v rámci dokazovania bol vykonaný prieskum v oblasti mobility a orientácie, v oblasti komunikácie, v oblasti zvýšených výdavkov, ako i v oblasti sebaobsluhy. Následne bolo vyhodnotené, že dcéra žalobcu nemá taký stupeň odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, ktorý by podmieňoval jej odkázanosť na opatrovanie podľa § 14 ods. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, pričom pri posudzovaní odkázanosti dcéry žalobcu na pomoc inej fyzickej osoby sa postupovalo aj so zreteľom na ustanovenie § 14 ods. 2 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, podľa ktorého pri posudzovaní odkázanosti nepľnoletej fyzickej osoby

s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť, alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej nepľnoletej fyzickej osobe rovnakého veku.

47. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nie sú splnené podmienky stanovené v § 40 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, z dôvodu nesplnenia podmienok stanovených v § 14 ods. 4 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Peňažný príspevok na opatrovanie je podľa § 40 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu možné poskytnúť fyzickej osobe, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá dovŕšila šesť rokov veku a je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, odkázaná na opatrovanie, čo v danom prípade splnené nebolo.

48. Pre úplnosť, k tvrdeniu žalobcu, že jej zdravotne postihnutá dcéra potrebuje jeho celodennú opateru, správny súd uvádza, že v súlade s ustanoveniami zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, vyhodnotiť odkázanosť na akúkoľvek formu kompenzácie môže len posudkový lekár, nie je to v kompetencii ošetrovúcich lekárov špecialistov (psychiater, pediater, neurológ, ...). Navyše pochybnosti žalobcu o tom, že zdravotný stav jeho dcéry bol v konaní nesprávne posúdený a že zdravotný stav jeho dcéry je horší, než ako ho posúdil žalovaný považuje súd za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá relevantný dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov vyslovených v správnom konaní.

49. Správny súd konštatuje, že sám nemôže posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre ustálenie záveru o miere funkčnej poruchy a jej rozsahu, musí rovnako, ako správne orgány vychádzať z lekárskeho posudku, vo vzťahu ku ktorým sa posudzuje relevantnosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti. Lekársky posudok je jedným z dôkazov v správnom konaní, ktorý hodnotí orgán verejnej správy ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom však nie je oprávnený posudzovať správnosť v ňom uvedených záverov, ale hodnotí iba to, či úvahy posudkového lekára zodpovedajú zásadám logiky a skutkovým záverom vyplývajúcim z dôkazov vykonaných orgánom verejnej správy. Konajúci orgán ho nemôže označiť ako nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti, a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, je spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia (napr. rozsudok NSS SR sp.zn. 6Ssk/15/2022).

50. Správny súd uvádza, že nemôže nahrádzať posudkovú činnosť a lekárske posudky, ani ich závery, ide o odborné medicínske otázky, posudzuje ich však v rozsahu ako podkladu na rozhodnutie, teda či sú úplné, objektívne, logické a presvedčivé, a či ich závery nie sú v rozpore s nálezmi odborných lekárskeho vyšetrení (rozsudok NS SR sp. zn. 9Sžo/16/2014 zo dňa 28.10.2015). Rovnako to uviedol opakovane aj NSS SR v rozsudku sp.zn. 6Ssk/149/2023 zo dňa 30.07. 2024 cit.: „V tejto súvislosti najvyšší správny súd konštatuje, že posudzovanie zdravotného stavu fyzickej osoby a tým aj súvisiaceho zostatkového pracovného potenciálu je vecou výlučne odbornou - medicínskou, na ktoré súd nemá potrebné odborné znalosti. Vo veciach dôchodkového poistenia zdravotný stav a pracovnú schopnosť občanov posudzuje Sociálna poisťovňa vo forme lekárskej posudkovej činnosti pri výkone sociálneho poistenia (§ 153 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 153 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z.) s tým, že konkrétne túto činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (§ 153 ods. 5 menovaného zákona). Výsledkom posudkovej činnosti je záver posudkového lekára o tom, či konkrétna fyzická osoba je, alebo nie je invalidná s určenou mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s tým, že táto miera poklesu sa určuje v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivé zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Závery posudkového lekára sú zachytené v lekárskej správe, súčasťou ktorej je odborný lekárskeho posudok vrátane jeho odôvodnenia, v ktorom posudkový lekár objasňuje a odôvodňuje všetky skutočnosti, na základe ktorých pristúpil k prijatiu konkrétneho záveru. Tento posudok je teda v konaní pred správnym súdom kľúčovým dôkazom, na ktorý je súd (vzhľadom na absenciu odbornej - medicínskej erudovanosti) odkázaný, a preto je nutné klásť dôraz na jeho jednoznačnosť, úplnosť, určitosť a presvedčivosť.“

51. Súd tiež považuje za potrebné dodať, že posudkový lekár vychádzal z lekárskeho nálezov, ktoré mal v čase vyhotovenia lekárskeho posudku k dispozícii. Posudkový lekár v lekárskeho posudku nemohol

zohľadniť lekárske nálezy, ktoré žalobca nepredložil, a teda neboli súčasťou spisovej dokumentácie, resp. ktoré v tom čase ešte ani neexistovali. Správny súd v zásade preskúmava zákonnosť rozhodnutia vo vzťahu ku skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia správneho orgánu. Hoci zákon nevylučuje možnosť, aby správny orgán na základe ďalších dôkazov prehodnotil svoje rozhodnutie; taká možnosť nie je bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskeho nálezu, ani dôvodom na zrušenie rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

52. V súvislosti so životnou situáciou žalobcu súd poukazuje na to, že správne orgány ani súdy nemajú snahu účelovo bagatelizovať závažnosť zdravotného stavu jeho dcéry a následných obmedzení, s ktorými sa stretáva. Aj napriek tomu neostalo správnym orgánom iné, ako jeho žiadosť o peňažný príspevok na opatrovanie dcéry zamietnuť z dôvodu, že posudzovaná v komplexnom posudku nespĺnila podmienky uvedené v § 14 ods. 4 a § 40 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Záver správnych orgánov oboch stupňov o nespĺnení podmienok pre priznanie požadovaného príspevku vyslovený v prvostupňovom, ako aj v napadnutom rozhodnutí žalovaného považoval súd za zákonný a náležite odôvodnený.

53. Tiež je vhodné dodať, že správny súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Pozri judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, týkajúcej sa požiadaviek riadneho odôvodnenia rozsudku súdu (napr. Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, García Ruiz c. Španielsko z 21. januára 1999, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2015 sp. zn. II. ÚS 675/2014-40, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 03. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03-14, prípadne sp. zn. IV. ÚS 112/05, alebo sp. zn. I. ÚS 117/05, Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Asan/3/2019 zo dňa 29. januára 2020).

54. V závere súd dodáva, že vychádzajúc zo skutkových okolností danej veci a z citovanej právnej úpravy, závery žalovaného v napadnutom rozhodnutí sú bez nejasností a vnútorných rozporov, sú komplexné, riadne a logicky zdôvodnené, vzájomne si neodporujúce a nevybočujú z rámca zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu. Podľa názoru súdu, žalovaný predmetnú vec správne právne posúdil a jeho rozhodnutie je tak v súlade so zákonom ako i s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

55. S poukazom na uvedené má správny súd za to, že žalovaný i správny orgán prvého stupňa svoje rozhodnutia dostatočne odôvodnili a preskúmanými rozhodnutiami nedošlo k porušeniu zákona ani chránených záujmov žalobcu. Z uvedených dôvodov považuje súd rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa za právne i vecne správne, a preto žalobu ako nedôvodnú v súlade s § 190 SSP zamietol.

56. O trovách konania rozhodol súd podľa § 167 a nasl. SSP, podľa ktorého účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobca nemal v konaní úspech celkom ani z časti a žalovanému nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobcu spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Košiciach. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.